

بہل امیرا

(پوستہ اجرتیلہ برابر)

سندھ کی ۵۰ غروش

آلہ آیلنی ۲۰ »

نسخه سی و یکم فروشه

سر ۱۳۰۷

13. V

اداره خزانہ و مطبعہ سی

استانبولده باب عالی جاده -
سمنده قره بت کتبخانه سی

سخنه قره بت کتبخانه می

درج ایڈمیں اوراق اعادہ
اولنماز .

اول نماز .

باش محوری :

صالح زکی

يَجْشَنُ كَوْنًا يَشْرَأُ لَوْ فَنِي وَإِلَيَّ هَفْتُهُ لَكِ غَيْرُهُ

روسیه دولت فخمه سنک بحر سفید دوتماسی امیرالی آوله لان جنابلی

تباعد ایدنخه بالون سطح ارضه طوغرو اینمکه باشلار .
بواصولک فاندوسی هوا بر آرقابار برقابارماز بالونخبلره
غایت زحمت ورن سیدک صالیتیلرینی برطرف اینمکدر .

طورییدولرک مرئیتی

کجه وقتی طوریدولرک درجه رؤیتی تعین و تدقیق
ایتمک اوزره آمریقاده «نویورک» لیمانی آچیلرند بوکره
بر طاقم تجارب اجرا اولغشدر . آمریقا حکومتی دوئمناسنه
منسوب «قوسنغ» اسئندکی طوریدو بومقصدده مبنی
اک آز قابل رؤیت اوله جی بر رنگه بویانهرق قوتلی
بر الکتریق مریمسئنگ نشر ایسدیکی ضایک تشکیل
ایله دیکی خط نورانیدن خارجه چقماقله برابر ساحلدن
بیسک مترو آچیلقدده طوریدو نظردن نهان اولمش
ایسهده بومسافده ساحلدن کلن ضیای الکتریقینک
آیدینانی ایله طوریدونک کوکرتوسی اوزرنده بالسوله
بر کتاب اوقونوبیلدیکی مشاهده اولغشدر . کذلک تجارب
واقعه نتیجهسندن آکلاشلدیغه کوره طوریدولر اتحقق
کندیلرینه ۸۰۰ مترو مسافده بولان الکتریق مریمایله
تنویر ورویت اوله بیلورمش .

مُتَنَقِیْمَکِ

آمریقا قطعهسئنگ کشف امری

فرانسئنگ درست تنظیم بولنان بوسنهکی بوجهسینه
استیکشافات ایچون ویرله جک مکافات تقدیهه مخصوص
اولقی اوزره بر قاج یوز بیگ فرائق علاوه اولغشدر .
شوراسی شایان دقتدر که آمریقا قطعهسئنگ کشفی بالکر
بر میلسون درت یوز بیسک مازاوه دیسی (مازاوه دیسی
اسپانیاده متداول ۱۰۵ سانتیم قیمتده افاق مسکوکاندندر)
یعنی ۳۶,۰۰۰ فرائق ایله حاصل اولغشدر .

مادرید خزینئه اوراقسده محفوظ قیود و جدوال
حسابیهدن مستتبان اولدیغه نظر آ آمریقا کاشف شهرت

آغارمش اولدیغنی یاندیغز اوطهک تبه نجرهسندن اشعه
شمسک طاوانی تنویر اینمکده اولهسندن آکلادم . آرقه
داشلرک کافهسی هنوز اویویور ایدی . ایسه یاقدیغده
ایسک کشفش والک اورادن چیقارلمش اولدیغنی کورنجه
دوجار وله وحیرت اولدم . ایسک کسئلهسندن والک
اورادن قورتارلمهسندن مطلقا متجاسرک بردن زیاده
اولدیغنه حکم ایتمک فی الحقیقه بعده بوده کشفم کبی
میدانه چقدی . آرقه داشلری اویاندردم . قهوه لرنی
ایچمکدن صورکه کجه جریان ایدن وقعیه مفصلاً نقل
وحکایه ایتمک . زیادهسیله متخیر اولدیلر .

(مابعدی وار)

کاتلم

فَنُونُ عَسْکَرِیْ

یکی عسکری بالوند

براین شهری قریبده کائن «نمپلهوف» نامندکی محله
بوکره یکی برعسکری بالونک تجربهسی اجرا ایدلغشدر .
بالونک شکلی شمعییه قسدر معلوم اولان بالون
شکلبرینه مخالفدر : اوزون وپوک بر اسطوانه شکلنده
اولوب اوجلرینک برنده ککروی ایکی اوافق بالون
موجود وشو ایکی اوافق بالون ایسه مربوط اولدقلری
تقطه آلتندن بالونه اصلمش اولان سیدک ثقلته تقابل
ایتمک مخصوصدر .

ذاتاً بالون اوصورتده یانلشدرکه بالونجی سیدک
موازنتی تأمین ایدمک صورتده شو اوافق بالونلری
بعض مرتبه برلندن تبدیل ایدر .

بالون آراهسینه خلأطله ربط ایدلمش وحين حاجتده
باشلجه بر قابلو اوزرینه صاریله بیلجه جک برقرمه مربوط
اوافق قابولرله تدویر ونجریک اولغشدر بوسورتله
مانوره آتی یرندن قلداندیقه بالونک نهقدر ارتفاعه
چقدیغنی تعین ایدر . بوالآ آراهیه تقرب ایدنجه بالون
ارتفاع راده غایبهسینه قدر یوکسلیر وبالعکس آت آراهیدن

مترويه قدر بالغ اولديغندن عموميت اوزره موسم معينه طوبلاير . طوبراغك سطحده يتيشوب آغاجك كوكنه صاريلان مانطار ديكرلرله قارشديرلمايوب آيرلدير . چونكه مانطارك بو قسمي طابه اعماله الويرشليدير .

فرانسهده مانطار محصولاتي فقطه نظارنجه « وار » ايائي اك زياده حاشر اهميت اولوب بو ايلاندن سنوي آلنان محصول يوز اون بيك يكي قانطاره و بونك قيتي ايسه اتني مليون فرانغه بالغ اولور . مانطار يتشديرن ديكر بش ايلانك يعني (وار ، آب ماريتم ، لوبه غارون ، لاند ، پيرنه اورياتسال) ايلانلرينك محصولات سنويه سي يكوني ۱۲۳,۳۰۰ قنطاره بالغ اولور .

جزاير مالكي ۴۶۰,۰۰۰ هكتار وسعتنده مانطار اورماتي محتوي اولوب بونك ۴۰۵,۰۰۰ قنطاري يالكز قونسطاستين ايلانلندهدر . بونلردن آلنان محصول ۲۰۰,۰۰۰ قانطاره بالغ اولور .

اسپانيا مالكننده سنوي ۲۷۵,۰۰۰ قانطار مانطار حاصل اولور .

كرجه فاس مالكنك هر طرفنده مانطار آغاجي اورمانلري يك جوق ايسهده بونلردن استفاده اولتيور . بر قانطار مانطاردن وسطى اولهرق ۱۲,۰۰۰ عدد طابه ياييلير . ممالك مختلفهده سنوي ۷,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ عدد طابه اعمال اولتيور . يالكز فرانسهده هر سنه بر ميليار طابه صرف واستهلاك اولنديغندن بو حساب كوره بوسرفيائده سنوي هر نفوس باشه ۳۰ طابه اصابت ايدبور . بر مانطار طابه ايسهده وسطى اولهرق آيجي بر سائيمه مال اولور .

فهم استحصالي

ازايدن صورت معقولهده انتفاع طريقى معلوم اولورسه ثروت عموميهنك ازديادي موجب اولور . محصولات اراضيهنك اصلاحى و طولاييسيله حلىرى اكل اولنان حيوانانك تكثير و تزديدى اسباب و وسائلنك استحصالي خصوصى اك زياده دوشونيله جك شيلردنر .

شعارى قريستوف قولومبه اعطاولنان تخصصات سنويهنك مقدارى ۱۰,۰۰۰ فرانقدين عبارت ايمش . كاشف مشاراليك معيتمهكي ايكي قبوداندن هر برى سنوي ۹۶۰ فرانق معاش آيرلر مش . طافه نك ما كولاتى طرف حكومتبه عائد اولمق اوزره معاش شهريلري ۱۱ فرانق ۲۵ سائيمه ايمش .

مانطار محصولي

فرانسز ارباب تدقيقتدن « قابرون لودو » نامنده بر ذاتك نتيجه تدقيقاتى مابين فرانسه رسائل موقوتهمندن برنده نشر ايتديكي جدولك مطالعه سندن آكلاشليدغه كوره فرانسه ممالككنده هر سنه حاصل اولان مانطار محصولنك مقدارى ۹۵۱,۳۰۰ جديد قنطاره قيمت مجموعه سي ۳۴,۱۵۸,۰۰۰ فرانغه بالغ اولمقده ايمش . ۱۰۰ كيلو مانطارك قيتي يتشديكي عصاره كوره ۳۰ دن ۹۵ فرانغه قدر تخلف ايدبور مش .

معلوم اولديني اوزره (مانطار آغاجي — Quercus suber) نامنده بر نوع ميشه آغاجنك محصولى اولان مانطساراك اوروپا قطعه سنجه اك كثرته يتشديكي عصاره فرانسه نك « بوردو » ايائي جوارندن باشلامهرق پورتكيز ممالكنه ايمك و بون پورتكيز ممالكنى شامل اولمق اوزره اسپانيا نك سواحل جنوبيه سنى تعقيبيله اورادن « پرووانس » دن بلرور « آب ماريتم » قدر نمند اولان حواليدر . حوالى مذكوره بحرسفديك آفرىقا جهته كچديكي كجى قورسيقا ، ساردنيا ، سيجيا جزيره لرله ايتاليانك جنوب جهتلري مانطاراك اك جوق بولنديني يرلردنر . بالنسبه طار و محدود اولان شو حوالى خارجنده كره ارضك هيچ بر قتمنده مانطار آغاجندن اثر بولماز .

مانطار آغاجى هر سنه بر دفعه محصول و بربر لکن ايلك محصولنى اوتوز باشنه واصل اولمادجه و برمر . هر سنه ايسته نلديكي حالده مايسدن تموز آينه قدر نابوسم اولهرق محصول آلتقى قابل ايسهده و قتمدن اول آلنان مانطازلر مطلوب درجهده جساسته مالك اولمادقنلردن و موستمده مانطارك حجمى بكرمى بشدن اوتوز ايكي ميلى

نشاخ تصرفیه کالج شویله خلاصه اولنه بیلر که
بانجارله بسلن اوکوزلرک هر برار آسندن ۱۰۵ فراق
تتمع ایدیلبور .

موسیو «ژرار» ک تجارب واقعه سندن شو نتیجه
استنتاج اولیور که بعدما پاتاس جوق و مطلوبه موافق
لحوم استحصالی خصوصنده غایت الیورشی بر ماده در .
فرانسه نیک لیون شهری اهالی سندن واریاب فندن
موسیو «قورنون» نامنده بذات دخی پاتاسلرک سوت ویرن
استکارک اوزرنده کی تاثیراتی تجر به ایدرک جیک پاتاسلرک
سودک مقدار وخالصیتی ترید و فقط استکارک ثقلنی
تقیص استیکنی ویشش پاتاسک ایسه بالعکس سودک
مقدارنی تقیص و فقط استکارک سبزلکی آغیرلنی ترید
ایله دیکنی مشاهده ایله مشدر .

استنتاجات

زی قیمت معیند اضرابی

واشینعتون مسکوکات اداره سی طرفدن نسر اولنان
صوک داپوره نظرآ ۱۴۹۳ سنه میلادیه سندن ۱۸۷۵
سنه سنه قدر اخراج اولنان آلتونک مقدار مجموعی
۹،۴۵۳،۳۴۵ کیلوگرامه و بونک قیمتی ده ۳۲،۵۷۳ میلیون
فراقه ، کو و شک مقدار مجموعی ۱۸۰،۵۱۱،۴۸۵ کیلو
گرامه و قیمتی ۴۰،۱۲۷ میلیون فراقه و بو ایکی معدن
ذی قیمت دکر ی من حیث المجموع ۷۲،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰
بالغ اولمشدر .

۱۸۷۶ سنه سندن ۱۸۹۳ سنه سی دخی داخل اولدینی
حاله سنه مذکوریه قدر ۱۰،۲۰۰ کیلوگرام آلتون
اخراج اولمش و بحسابه کوره درت یوز سنه طرفده ۴۲
میلیار قیمتده آلتون جیقارلمشدر .

لکین ۱۹۸۳ سنه سی طرفده ۲۳۰،۰۰۰ کیلوگرام
مقدارنده و ۸۰۵،۸۰۰،۰۰۰ فراق قیمتده آلتون اخراج
ایلمش اولدیغندن اوسنه کی آلتون اخراجاتی سنین سابقه

فرانسه نیک علوم و فنون آقاده میاسی اعضا سندن
موسیو «آ . ژرار» لکین موسم شاده استکارله قویوندره
یشش پاتاس اکل استیدیره رک بونک لحوم استحصالی
خصوصنده کی دخل و تأثیرنی فنا تدقیق ایله مشدر .

تجارب واقعه هر بری بدی سکر یوز کیلوگرام وزننده
طقوز عدد بیوک اوکوز ایله اوتوز اوج قویوندن مرکب
بر سوری اوزرنده تطبیق و اجرا اولنوب بو حیوانلر
اوج قخته تقسیم اولنهرق برنجی قخته حیوان باشنه هر کون
صورت منظمده ۵۰ کیلوگرام یا بانجارله قورو اوت ،
ایکنجی قخته ۲۵ کیلوگرام پاتاس ایله قورو اوت ،
اوجنجی قخته ده جوق مقدار پاتاس ویرلش و آلتش
برکون ظرفنده بو اوکوزلردن برنجی قخته داخل اولانه
هر کون ۱ کیلوگرام ایکنجی قخته کیره ۱ کیلوگرام
و ۳۰۸ گرام و اوجنجی قخته کیر ۱ کیلوگرام ۵۲۰
گرام قدر ترید ثقلت ایشدر . بعده سبزلعلری ایچون
تعینات یومیه لری ایچینه آز مقدار کوشتابه قاتلده
بو اوکوزلر هر کون وسطی اولهرق ۲ کیلوگرام قدر
سیرمشدر . هر وقت بو اوکوزلردن آلتان لحوم یوزده
اللی اوچدن نهایت اللی آلتی به قدر اولور ایکن شو
تقیدات اوزرنه مقدار لحوم ۱۰۰ ده ۶۰ بالغ اولمش
و بونکله برابر لحک جنس و نوعی غایت کسب صلاح
ایشدر .

قویوندره اجرا اولنان تجاربندن حاصل اولان نتایج
دها زیاده شایان دقدرد . بونلره ویریلن تعینات یومیه
پاتاس یرنه بانجار قونیله رق یک جابق و جوق سیردکاری
کورلمشدر .

موسیو «ام . ژرار» بو شرائطه رعایتله ۳۵ کیلو
گرام ثقلنده قویونلرک یوز اون الی کون ظرفنده ۵۰
وحتی ۵۴ کیلو گرامه واصل اولدیغنی مشاهده ایش .
دیمک که اینی بسیلندکاری حالده قویونلرک بر مثلی ده
بیویور . برده شرائط مطلوبیه رعایتله بسلن قویونلردن
۱۰۰ ده اللی بر نیستنده لحم استحصال اولمش و بولحوم
غایت سبزل و لذیذ وخالص بولمشدر .